

Vergaderjaar 2024–2025

27 622

Mond- en Klauwzeer

Nr. 152

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSEL-
ZEKERHEID EN NATUUR**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 januari 2025

Zoals ik in mijn brief aan de Tweede Kamer van 15 januari (Kamerstuk 27 622, nr. 151) schreef is het grootste deel van de resultaten van de laboratoriumtests deze week beschikbaar gekomen. Middels deze brief informeer ik de Kamer hierover. Tot heden is geen MKZ-virus aangetoond in de onderzochte monsters en is er dus geen MKZ in Nederland gevonden. Ik wacht nog op aanvullende onderzoeken, deze komen stapsgewijs beschikbaar. In de tussentijd blijven de huidige maatregelen van kracht, ik vraag daar bij alle betrokkenen aandacht voor.

Situatie Duitsland

Duitsland heeft op vrijdagmiddag 17 januari de Europese Commissie en de andere EU-lidstaten opnieuw over de stand van zaken geïnformeerd. In Duitsland zijn tot heden geen nieuwe besmettingen gevonden. Dat is hoopvol. Wel was deze week sprake van een verdenking op een bedrijf met geiten net buiten het beperkingsgebied in Brandenburg. Dit bleek gelukkig loos alarm. De Duitse autoriteiten zijn zeer alert en het epidemiologisch onderzoek loopt door. Zo zijn ook door Duitsland negatieve blauwtongmonsters onderzocht op MKZ-virus en wordt onderzoek gedaan naar besmetting bij wilde gevoelige dieren in het beperkingsgebied. Tot heden zijn daarbij geen besmettingen aangetoond. Ook heeft Duitsland aangegeven uit voorzorg vaccins te gaan bestellen, een besluit om ook te gaan vaccineren is nog niet genomen. Ten slotte werd in de media gemeld dat Duitsland maatregelen zou hebben opgeheven. Dit is vooralsnog niet het geval. De stand still in geheel Brandenburg is in elk geval tot en met zaterdag 18 januari van kracht, een besluit om te verlengen of niet is op dit moment nog niet door Duitsland genomen. De verplichte maatregelen in de beperkingszone, zoals die gelden conform EU-wetgeving, blijven van kracht.

Laboratorium-tests

Alle bedrijven (126 vleeskalverbedrijven, 4 rundveebedrijven en 1 schapenbedrijf) waar sinds 1 december evenhoevige dieren uit de deelstaat Brandenburg zijn aangevoerd, zijn afgelopen week door de NVWA bezocht. Daarbij zijn alle dieren die sinds 1 december uit Brandenburg zijn aangevoerd bemonsterd, 3754 in totaal (zie tabel). Dieren die op 10 januari korter dan twee weken geleden waren aangevoerd worden onderzocht op MKZ-virus (PCR-test) én op antilichamen (ELISA-test). Dit betreft 888 dieren (887 vleeskalveren en 1 volwassen rund). Dieren die langer dan twee weken geleden zijn aangevoerd worden enkel onderzocht op antilichamen (ELISA-test). Dit is omdat ziekteverschijnselen van MKZ binnen 2 á 14 dagen na infectie zichtbaar worden. De kans dat deze dieren MKZ-virus bij zich dragen is minimaal. De onderzoeken worden gedaan door Wageningen Bioveterinary Research (WBVR) in Lelystad, het referentielaboratorium voor dierziekten.

Tabel Overzicht bedrijven, aantal bemonsterde dieren en uitgevoerde tests.

Type bedrijf	Aantal bemonsterde dieren	Aantal PCR-tests	Aantal ELISA-tests
Vleeskalverbedrijf	3.624	887	3.624
Rundveebedrijf	6	1	6
Schapenbedrijf	124	0	124

Inmiddels zijn alle 888 PCR-uitslagen bekend. Ze zijn allemaal negatief, wat wil zeggen dat er geen MKZ-virus bij deze dieren en op deze bedrijven is aangetroffen. Ook zijn inmiddels 1.083 ELISA-uitslagen bekend. Het is bekend dat de ELISA-test soms vals-positieve uitslagen geeft (test geeft positieve uitslag, maar in werkelijkheid zijn geen MKZ-antilichamen aanwezig) en om zeker te zijn dat het niet toch echte MKZ-antilichamen zijn, worden alle positieve ELISA-testen hertest met een virus-neutralisatie test (VNT). Een positieve ELISA-test is daarom geen reden tot zorg. Tot heden zijn 12 positieve ELISA-uitslagen gemeld door WBVR. Gezien de grote hoeveelheid tests is dit volgens de verwachting. Deze monsters worden verder onderzocht. De uitslagen van deze en eventuele andere hertesten die nog nodig zijn komen gedurende de komende week stapsgewijs beschikbaar. Houders van bedrijven waar monsters genomen zijn verkeren natuurlijk in spanning over de uitslag. Zij worden door de NVWA geïnformeerd als de PCR-uitslagen bekend zijn, en opnieuw als de ELISA-uitslagen bekend zijn. Dit gaat op volgorde van binnenkomen van de uitslagen.

Daarnaast zijn inmiddels ook alle negatief geteste blauwtongmonsters sinds 1 december vorig jaar onderzocht op MKZ-virus middels een PCR-test. Alle 203 monsters die dit betrof, testten negatief op MKZ-virus.

De uitslagen stellen mij voor een belangrijk deel gerust. Er is geen MKZ-virus gevonden. Het is evenwel te vroeg om helemaal gerust te zijn. Volgende week zijn alle ELISA-uitslagen bekend. Ik houd er rekening mee dat hertesten nodig zijn om absolute zekerheid te krijgen. Uiteraard zal ik direct maatregelen nemen en uw Kamer informeren als komende dagen onverhoopt een uitslag wijst op een MKZ-besmetting.

In de loop van volgende week zal ik ook beoordelen of en op welke termijn het ingestelde afvoer- en bezoekersverbod ten aanzien van vleeskalverbedrijven kan worden versoepeld. Dit is nu nog niet aan de orde. Hiervoor moeten eerst alle ELISA-uitslagen bekend zijn. Ik vraag alle

betrokkenen om tot die tijd het ingestelde afvoerverbod en het bezoekersverbod voor de kalverhouderij na te blijven leven.

Inzet betrokken partijen

De situatie heeft alle partijen die betrokken zijn bij preventie, monitoring en bestrijding van dierziekten op scherp gezet, zowel binnen de overheid als daarbuiten. Er is direct opgeschaald door alle partijen, waarbij de NVWA bijvoorbeeld op zeer korte termijn alle bedrijven met uit Duitsland ingevoerde dieren heeft bezocht en WBVR alles in het werk heeft gesteld om vlot de onderzoeken uit te kunnen voeren. Ook sectorpartijen hebben de dreiging zeer serieus genomen en eigen maatregelen en communicatie uitgezet.

Tot slot

Ik blijf alles in het werk zetten om onderzoek te doen naar de situatie en ons voor te bereiden op een eventueel scenario met uitbraken in Nederland. De ontwikkelingen in Duitsland houd ik ook nauwgezet in de gaten. Ik hoop van harte dat we de situatie onder controle houden en we over een tijdje kunnen concluderen dat we een zeer uitgebreide praktijkoefening hebben gehad, die alle betrokkenen op scherp heeft gezet ten aanzien van MKZ. Echter, zo ver is het op dit moment zeker nog niet. Ik houd de Kamer op de hoogte van de ontwikkelingen.

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
F.M. Wiersma